

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmát részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. i. tézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közölhetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Közgazdaságunk a múlt évben.

Az időktengerébe merülő múlt év pályája a nagy emberek életéhez hasonlít, kiknek alkotásaik haláluk után is sokáig fenn tartják emlékeiket. Közéletünk, de különösen közgazdaságunk történetirója gyakran fog ez évre hivatkozni, mint olyanra, melyben több jelentékeny közgazdasági alkotásunk nyert életet, vagy fogantatást. Részint törvényhozási, részint kormányi intézkedések öltöttek alakot e téren ez évben, részint eszmék, törekvések merültek föl, melyek további alkotások kiindulási pontjait képezik. Szóval: ez évet közgazdasági tekintetben termékenynek mondhatjuk, s joggal a kövőbb évek közé számíthatjuk.

Ez évben nyert törvényes megoldást a valuta rendezése, melynek csak egy gyakorlati

kiviteléhez szükségesek még a kellő intézkedések. Ez így közgazdasági fontosságát, gyökeres átalakító hatását nemcsak a mindennapi életben fogjuk tapasztalni, s e tapasztalat mindenkit meg fog győzni arról, hogy a valuta rendezése új korszakot nyit közgazdasági életünkben. Az állami pénzügyek rendezése és hitelügyünk kedvező alakulása, mik e nagy lépéshez az előfeltételt képezték, magukban véve is lényeges vívmányok és nagy hatással lesznek hazánk összes közgazdasági viszonyaink jobbra fordulására. Az év vége ép összeesik a valutarendezés utolsó fázisával, s az újévhez kötött reményeink között a készpénzfizetés fölvétele is helyet foglal.

Ép jókor hátrítatik el forgalmunk elől az egyik legnagyobb akadály, mert a múlt évnek köszönhető középeurópai kereskedelmi szerződés hazánknak is lehetővé teszi a külfölddel való élénkebb érintkezést. Örömmel tapasztaljuk, hogy az alkalom megszüli a vállalkozó kedvet és üzleti képességeket, s az évfolyamán kifejtett előnyös vasúti tarifapolitika, továbbá a teherszállító kocsik szaporítása, végül direkt tengeriforgalmunk létesítése fizeti életünket a legelőnyösebben alakítja.

Keleti kereskedelmünk érdekében egész sor kormányzati intézkedés tétetett, s a filippinai magyar kiállítás, melylyel bolgár szomszédaink figyelmét és rokonszenvét magunkra irányítottuk, szintén ez érdekeink hatalmas támasza lett.

A mily mérvben fejlődik kül- és belkereskedelmünk, oly arányokban erősödik iparunk. A magyar iparért oly intézkedéseket tett és tervez a kormány, melyekért az egész ország és parlament osztatlan elismerését nyerte ki, pártkülönség nélkül. Az ipari szakoktatás megfelelő gyakorlati iskolák és tanműhelyek szaporítása által kezdetét vette; az állami felszerelések még inkább igénybe vették a ha-

zai ipart; s a segélypénztárak szervezése, s a balesetek elleni biztosítás tervezett szabályozása; továbbá a segéd munkások érdekében eddig tett és célbavett adminisztratív intézkedések a szociális mozgalmak megelőzését, s iparunknak ez oldalról való védelmét fogja eredményezni. A millenáris kiállítás, melynek szervezése és előkészítése ez évhez fűződik, jelentékeny anyagi és erkölcsi erőt hoz fejlődő iparunkba. Egy szóval: minden irányban az a törekvés nyilvánul, hogy közgazdaságunknak Baross halálával beállt veszteségei alkalmas intézmények által pótolassanak, s a lefolyt évben hatalmasan kidomborodott ez irány Ausztria irányában is, melynek közgazdasági téren tapasztalt visszaéléseit már megtorlásokkal viszonyozhatjuk, a mi mindenestre megerősödésünk kétségtelen jele.

Szörnyűjűtés az ipar terén annál figyelemre méltóbb, mert mezőgazdasági terményeink értékesítésének, mely idegen államok versenye miatt ez évben sajnosan tapasztalható volt, mindinkább arra a meggyőződésre vezet, hogy mezőgazdaságunk belterjesebb vezetése mellett, iparunk nagyobb folkarolásával lépünk ki az eddigi egyoldalúságból. Az egész terjedelmes vonalon sok történet ez években a lefolyt évben is. A mezőgazdasági szakoktatás fejlesztett, s a mezőrendőri javaslat az előkészítés stádiumán tul van. A földmives iskolából Erdélynek is jutott, mely a birtokrendezés iránti törvénnyel is nagy lépést tett gazdasági érdekeink után.

A letűnő év még emlékezetesebb lesz azon reformok miatt, melyek eszméje, terve és a gyakorlati megvalósításukra vonatkozó szándék ez évben nyertek határozottabb alakot. A közigazgatás általános reformja közgazdaságunkat is érinti; az adók reformja pedig mélyen belevág. Ez évben közgazdaságunk egész vonalán élénk üdvös tevékenységet tapasztaltunk, mely részint konkrét intézmé-

A „Székelyföld“ tárczája.

Tulipán Éva.

— Ifjúkori naplóból. —

I.

Forró, napsugaras idők jártak. Az idő is kiállhatatlan volt, az adóprós is kiállhatatlanul működött: a városka népének tehát mindenféleképp melege volt.

Kenyere-Téglás, ott a magas szilasbolhási halmok tövében, egy zemplénmegyei kihalt inséges faluhoz hasonlított. Semmi élvezet, semmi látványosság benne. Csupán a csordából a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakított „Széchenyi liget“ telt meg esténként zsufolásig a szabadba siető derék kenyeretégglási uri közönséggel, a kik kéjes gyönyörrel szívták a sétány jobboldalán felbalmazott szénaboglyák balzsamos illatát és hallgatták nagy élvezettel a tópartra kimászáló és vérszomjas szunyogokra dühös hajtóvadászatot tartó jótörku kecskébékák andalító dalját.

Kenyere-Tégláson színész még sohasem fordult meg; nem is tudták ott, hogy mi fán teremnek Thália simára borotvált nyomorgó papjai. Csupán az erkölcsnemesítő zengereket, ismerték

a kik hébekorba felszokták ütni náluk kisdéd sátorfájukat, hogy egy-egy rohamot intézzenek a piruló hallgatók zsebei ellen.

Az élvezni szerető közönség ezuttal a nemcsak a budapesti híres „Kék Macská“-val, hanem a piri-pócsfalvi „Szürke Egér“-rel is megelégedett volna.

Könnyen érthető érdeklődéssel várták tehát a jó kenyeretégglásiak a kősa hír beteljesedését, a mely nem kevesebbet ígért minthogy a vidéki magyar német-lengyel-zsidó daltársulatok legjobbjai: a „Fehér Medve“ jön, — ha jön.

Heuréka! — dicsértessék annak szent neve, a ki az erkölcsnemesítő zengereket ismertette! — nem csak jön, hanem már itt is van!

A jódlirozó társulat ez egyszer csakugyan megfelelt hírének és eléggé élvezhető is volt; eltekintve attól, hogy a magyarosodást — sajnos — igen nagy mértékben terjesztették. (Hogy a romáukakas csipje meg az oldalukat!) Germán hajlamainál fogva azonban az én kedvencem Tulipán Éva volt . . . a magyar énekesnő.

Az én életemben köztudomás szerint az Éva név nagy szerepet játszik. Éva napkor születtem, Éva napján estem át szerezésesen az egyetemi szigorlaton, Éváért párbajoztam kétszer, Éva szép szemeiért ültem a mintaadás városban levő állami foglázban néhány rövid hetet és ugyancsak Éva

volt az, a ki a „Köser libamáj“ című vendéglőben megtartott keresztény nőegyleti bálon egy elkeresztelt pofonhoz juttatott . . .

Oh, az Éva veszedelmes név; különben ezt paradicsomon kívül megboldogult Ádám apánk is megmondhatná!

Mikor meghallottam, hogy azt a szép szőke énekesnőt, a ki gyönyörű ezüstcsengésű hangjával rezgésbe hozta a szíveket, — szintén Évának hívják, — daczára annak, hogy nem vagyok táncos, hatalmasan czepeklizett örömben a lelkem.

Oh önök, kézdívásárhelyiek nem tudják, mire lettem volna én képes e szép kék szemekért!

Képes lettem volna a Niagara átúszni érette és meztláb Jeruzsálembe zárándokolni, csakhogy egyedül őt halljam, egyedül őt lássam.

. . . Egy sarokba ülve néztem Tulipán Évát. Néztem hosszasan, merev tekintettel s mialatt kedvenc nótámat (a „Ha én nekem pénzem volna“ kezdetűt) énekelte pacsirtaszzerű hangjával, úgy fájt az a keménynek hitt szívem, hogy miért nem bírom őt is egészen . . . az ötödik Évát.

Kicsordult az áruló köny szememből. Barátaim azt kérdezték, hogy táján az új fajta „Senoritás“ szivar tüstje kábított el . . . Nem szóltam semmit. Nem akartam, hogy kiéveessenek azért, mert annak a szép énekesnőnek a tekintete kábított el annyira.

nyekben nyilvánult, részint tovább fejlesztés végett örökségül száll az új évre.

Es ha Isten megsegít, a jelen évben e téren is nagy lépéseket teszünk.

Tiszteltetés a miniszterelnöknél. Az országos szabadvévpárt tagjai az újév alkalmából január 1-én tisztelgették Wekerle Sándor miniszterelnök-nél, kihez Jókai Mór intézett üdvözlő beszédét.

Jókai beszédére válaszul, Wekerle miniszterelnök a következőket mondotta:

Nem tartanám szükségesnek újra és ismét minden alkalommal konstataálni azt, hogy mi az úgynevezett egyházpolitikai kérdéseket a hitelvetek sértetlenül, érintetlenül hagyván, (Élénk helyeslés) az állami szükségletek szempontjából és ezek céljaira kívánjuk rendezni (Élénk helyeslés) hogy a vallásos érzületet kímélni, (Helyeslés) sőt mint az állam életére jótékonyan kiható erkölcsi momentumot emelni óhajtjuk (Élénk helyes) és hogy épen azért a kérdések megoldásának oly módjait ajánljuk, melyek, az állami érdekek megóvása mellett, minden vallásfelekezetekre nézve alkalmasok a vallásos érzület, a kölcsönös béke maradandó biztosítására. (Élénk, hosszas helyeslés.)

A másik kérdést: a nemzetiségi kérdést illetőleg (Halljuk! Halljuk!) nem emlékeztünk meg külön programunkban, mert ennek a megtisztult kérdésnek mikénti kezelése minden pártunk, minden magyar politikusnak közös kérdése kell hogy legyen (Ugy van! Ugy van!) Nem tagadom én, hogy ezen a téren legújabb időben egyes oly szimptomákkal találkozunk, melyek közömbösen nem vehetők, de melyeknek tulajdoni jelentőséget tulajdonítani épen oly hiba lenne, mint azokat ignorálni. (Igaz! Ugy van!) Csak hogy ezek az egyes jelenségek korántsem annak következményei, mintha a kormány közönyös, avagy gyenge kézzel vezethetné ezeket a kérdéseket, hanem talán épen ellenkezőleg: igazolatlan, tulhajtott fellebbanások a magyar állameszme folytonos erősödésével szemben. (Ugy van!)

Helyesen jegyeztet meg, barátom, hogy nincs a világon állam, melyben a nemzetiségek nyelve, kultúrája, az állam bármely nyelvű polgárának jogegyenlősége annyira biztosítva volna, mint nálunk. (Igaz! Ugy van!) Mi ezt a biztosítottágot kisebbsíteni nem kívánjuk. De bármily kímélő, óvatossággal kezeljük is ezeket a kérdéseket, egyben magunkat visszatartani nem engedjük, ez: a politikai nemzet, az állami közélet magyar jellegének megóvása, fokozatos megszilárdítása, biztosítása (Élénk helyeslés!) E cél elérésére minden avval ellenkező, jogosulatlan törekvéssel szemben teljes szigorral alkalmazni fogjuk a rendelkezésünkre álló törvényes eszközöket. (Élénk helyeslés) és a mennyiben elfajulásoktól kellene tartanunk, rendkívüli törvényes eszközök igénybevételétől sem fogunk tartózkodni. (Élénk hosszas éljenzés.)

Habár nem is lehet szándékom a kormány működésének részleteire kiterjeszkedni, a politikai hírlélek és kacskák, hogy ne mondjam vadak je-

len bőséges korszakában, midőn naponként találkozzunk oly hírekkel, hogy a kormány ez vagy az iránt alkudozik, programjának, ezen, vagy azon részét eljelt, módosítja, kiegészíti, — szükségessé tartom megjegyezni azt, hogy jól megfontolt elvialapon, a valódi szükség lehetősége és valószínűsítés határai közt maradván állapítottuk meg programunkat, (Élénk helyeslés) ezért azt sem módosítani, sem csorbitani, vagy elejteni nem fogjuk; (Élénk éljenzés), hanem részleteiben is gondosan előkészítve, egészében változtatás nélkül fentartjuk (Élénk helyeslés) és annak valószínűsítésén nemcsak egész határozottsággal, hanem erőnk-höz mérten teljes odaadással munkálkodunk. (Élénk éljenzés.)

Többet nem ígértünk és most sem ígértünk. Többre és egyébre nem vállalkoztunk. (Igaz! Ugy van!) Egyéb kötelező ígéretet nem tehetünk. De a mit ígértünk, annak beváltásához költjük politikai állásunkat és reputációjunkat. (Hosszas, szünni nem akaró éljenzés.)

A monarchiának a hatalmakhoz való jó viszonyait, melyeket, a mennyiben ez érdekeink megóvása mellett lehetséges, újabb kereskedelmi szerződések által is megszilárdítani igyekeztünk (Helyeslés) és biztosítottunk tekinthető békés viszonyait arra a reményre jogosítanak, hogy nemcsak anyagi helyzetünket sikerülend továbbra is megerősíteni, gazdasági, pénzügyi és hitelviszonyainkat rendezni, hanem hogy iparunk szisztematikus fejlesztésén, kulturális előhaladásunkon, belpolitikai kérdéseink megoldásán — ezek között a legfontosabban: az adminisztráció rendezésén is képesek leszünk sikerrel munkálkodni. (Élénk éljenzés és helyeslés.)

E nagy feladatok megoldásában bizunk, számítunk szíves támogatásokra, mint a melynek fontos, nagy horderejű kérdésekben annyiszor voltak szívességek tanu lét szolgáltatni, hogy elvi kérdések körül csoportosult, tömörült a szabadelvűpárt; de nemcsak a nagy elvi kérdések, hanem merném mondani, a megoldás részletei iránt is azonos felfogás képviseli azt a kacsót, mely a párt tagjait szorosra összeköti. (Igaz! Ugy van!)

A miniszterelnök beszédét lelkes óvációkkal fogadták.

A millenniumi kiállítás.

A millenniumi kiállítás azzal az értesítéssel, hogy a kormány legközelebb már törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé a kiállítás költségéről, kibontakozott a kezdetlegesség stadiumából s az előmunkálások annyira haladtak, hogy ez év derekán az egész ország angazszirozva lesz a kiállítás való részvétel ügye által. Ma már tisztán és világosan domborodik ki a millenniumi kiállítás jellege, mely lépten-nyomon arra lesz hivatva, hogy a látogatót ne csak a kiállításra, hanem főleg a millenniumra emlékeztesse. A kiállítás történelmi és retrospektív jellege fog előtérbe lépni s régi díszöségünk számos fejezete fog feltárulni a művelt külföld előtt; de bizony-

— Donna!

Nem használt semmit a nyelvtudományom. Éva ugylátszott, semmiféle nyelven sem akart meghallgatni.

Próba szerencse! gondoltam magamban és ismét vérrel szertett drága hazánk zengzetes nyelvéhez folyamodtam.

— Imádozt, egyetlen, aranyos Évám!... Miféle nyelven hajlandó meghallgatni egy szörnyen elgyötört hírlapíró szerelmi vallomását?

Ha halálom után az ulvariasságban megőszült szent Péter apó a szabálytalanul kiállított utlevél előmutatása nélkül is a menyországba eresztene, nem örülhetnék jobban, mint midőn mennyei hangján felém zengte:

— No hát beszéljen...

Élve a kapott engedéllyel, beszéltem. Kezdetben lassan, szakadozottan. Aztán, — mint a hópehely, mely a szikla ormán meglibben és lassan-lassan megindulva, rövid idő alatt óriási görgeteg lesz — mindig bátrabban szoltam hozzá. S már-már áttértem a szerelmi vallomásra is, midőn hirtelen ott termett a csinos Mircz és bajszatlan voltmora célozva, énekelni kezd az ismert refrainú dalt.

— Hamsán Idie?

Mintha hatalmas turós gombócok akadtak volna a torkomon, nem tudtam szólni és erősen kapkodtam a levegő után, míg végre fogtam is egy kis — lábacskát.

(Vége következik.)

ságunk is lesz e kiállítás arra nézve, hogy a mit anyagi téren az újabb időben elérnünk sikerült, a haladás, az ipar, a gazdaság s a kultura számos ágazatában — alig évtizedek munkája.

Az 1885-iki kiállítás megismertette hazánkat néppünkkel, az 1895-iki kiállításnak hazánkat és népünket a külfölddel kell megismertetni.

Ez az eszme az, melyet a kereskedelemügyi miniszter egyik utóbbi kiállítás értekezletén kifejezett s mely eléggé jellemzi millennárius kiállításunknak jellegét.

De ha ez eszmét derekasan megakarjuk valószínűsíteni, nem szabad most már egy percig sem haboznunk a részletes előmunkálások gyors és erőlyes keresztülvitelével. Egyik legnagyobb akadály a kiállítás ügyek gyorsabb időben való megindításának az volt, hogy a kereskedelemi miniszternek eddig nincs semmi fedezete a költségekre s e nélkül nem akarja sem a hivatott vezető egyéneket alkalmazni, sem a kiadásokat igénylő nagyobb munkákat megindítani. Ezért mostanáig csak a tervezet és előkészítés stádiumában van minden, amár a beavatottak tudják, hogy az előkészítésnek ez a stádiuma már igen előre haladott.

Első és legfontosabb dolog tehát most az 1892. évi II. t. c. által jelzett előzetes költségvetést a képviselőházhoz benyújtani s a költségek egy jelentékenyebb részét a törvényhozástól kikérni. Hihető, hogy e fontos nemzeti kérdés nem fog partkérdest képezni s mindenki készséggel fog hozzájárulni, hogy a kiállítás ügyének a maga részéről való előmozdítását siettesse.

Megfelelő anyagi eszközökkel azután rendes időben indulhat meg a kiállítás szervezése és a részvétel biztosítása. Mind a kettő egyaránt fontos dolog. Míg az elsővel az lesz a fődolog, hogy a kiállítás külső reprezentációjában a belső értékek ne ragaszkodnak ismert sablonokhoz, addig a részvétel biztosítása körül érdekbe vonni az egész országot s főleg a vidéket oly kiterjedt szervezetet biztosítani, mely az ország minden részében elér s nem hogy figyelmen kívül egyetlen egy oly tényezőt sem, melynek a kiállításra helye van.

Ennek azonban egy előfeltétele van. A vidék, melyre oly sokat és oly sokszor számítunk, méltan veheti ezeken, hogy neki a szervezet létesítésében semmi beleszólása nincs. Az országos bizottságnak egyetlen vidéki kamara vagy egyetel részéről nincs eddig kiválasztott tagja s már is halljuk azt a jogos panaszt, hogy a vidéket nem lehet egyezszerűen csak belediktálni a kiállításba, hanem ilik alkalmat adni a vidék képviselőinek arra, hogy a sajátokat és panaszait a kiállítás ügyére nézve elmondhassák, javaslataikat pedig a szervezet, főleg a vidéki bizottságok szervezésére nézve megtehessek. Ez oly méltányos kívánság, a mely még nem késett el s a melynek figyelembevételére még most is felhívhatjuk a kereskedelemi minisztert. Ismerjük a vidék irányadó közgazdasági vezérferfiit, azokat is, kik csak beszélni tudnak, azokat is, a kiket a komoly munkánál szoktunk találni. A kamarák, gazdasági és kultúregyletek e képviselői hadd jöjjenek össze legközelebb egy országos összejövetelre s a kereskedelemi miniszter hallgassa meg jogos kívánalmait, kérje ki jó tanácsaikat s akceptáljon ezekből mindent, a mit a kiállítás érdekében jónak és üdvösnek talál. Ily országos összejövetel egyúttal országos megindítása volna a mozgalomnak, mely a vidéki vezérferfiakban bizonyára lelkes apostolokra talál.

Ezen az alapon biztos sikerrel fogunk tovább haladni a központi szervezkedés terén s ha érdekbe vonjuk a hivatott szakferfiakat, fogunk és tudunk majd olyan eszméket termelni, melyeknek realizálása kész siker lesz a kiállításra és a millenniumra nézve.

Igen nagy súlyt kell továbbá arra helyezni, hogy a kiállítás való részvételét áldozatokkal is előmozdítsuk, s hogy már most szervezzük a szegényebb embereknek a kiállítás megtekintésére való felrándulását, illetőleg ennek a most kezdődő takarékoság révén leendő előkészítését.

Az újév és a nemzetközi helyzet.

Az újévi tisztelgések alkalmától a vasárnap folyamán politikai nyilatkozatok várhatók az egyes uralkodók részéről, tehát a legilletékesebb helyről. Valami újat azonban a nyilatkozatok azonban semmi esetre nem fognak hozni, mert remélhetőleg afféle meglepetések, minőben III. Napoleon császár 1859. január első napján részecitette a világot, ezuttal el fognak maradni. Senki sem óhajta az ilyen meglepetéseket s nem is valószínű, hogy bekövetkeznének. Másfelől azonban az uralkodók sem mondhatnak egyebet, mint a mit körülbelül mindenki tud, a mit miniszterek a törvényhozásban, officiózusai a sajtóban folyton hangoztatnak, hogy ugyanis az egyes államok közötti viszony kielégítő, hogy a folytonos fegyverkezés s a régi ellentétek miatt a hely-

zet feszült ugyan, de közvetlen ok az aggodalomra nem forog fenn. Európa a fentartásának reményével kezdi meg az új esztendő. E remény első sorban azon nyugszik, hogy Oroszország még nem vitte keresztül hadainak az új fegyverrel való felszerelését, hogy a jövő éven at első sorban ezzel lesz elfoglalva, miért is nem valószínű, hogy a munkája befejezése előtt háborút kezdene. Már pedig bizonyos, hogy ha ő nem támad, akkor őt sem bántja senki. A mi a francia köztársaságot illeti, annak mostani vezérférfiai teljesen orosz járszalagon haladnak s így ott is az orosz példát fogják követni, másrészt pedig annyira igénybe veszik őket a létfontartás küzdelmei, hogy nem igen lehet kedvük külső akcióra. Miskép alakulna a helyzet, ha valami forradalom újból emberek kezébe adná a hatalmat; ezek már az utolsó tromfot is kijátszanák s külföldi utján igyekeznének magukat fentartani. Ez a veszély azonban a Panama-botrány daczára még nem akut s így nem is kell vele számolni. Más-különb a harmas-szövetség lesz az újévnek is uralkodó planétája. A szövetség eszméje egyre szilárdul az érdekelt nemzetek közvéleményében, mert ellenségei maguk járulnak hozzá, hogy szilárdítsák. Így pl. az az oktanal vámháború, melyet a francziák elbizakodottsága Svájcra üzent, az olaszok közül sokakat kiábrándított francziabarátságukból. Eddig az olaszok egyrésze azzal vádolta kormányukat, hogy szövetségi politikája idézte fel a franczia vámháborút. Svájczról azonban senki sem mondhatja, hogy a harmas szövetség tagja s mégis — akarata ellen — vámháborúba bonyolódott Francziáorsszággal. Az olaszok tehát kezdik belátni, hogy nincs igazuk, midőn évek óta azzal vádolják a krmányt, hogy, ha más politikát követne, Francziáország is jobban bánná Olaszországgal, a gazdasági kérdésekben Svájc esete meggyőzhet mindenkit, hogy a föltevés alaptalan, mert a franczia védvamos rendszer nem sokat törődik a külpolitikával, hanem süjt mindenkit, a ki gyöngébb, mint ő. E kétségbevonhatatlan tény mély benyomást tett az olaszokra, s sokban szilárdította körükben a szövetségi eszmét. A harmas szövetség megerősödve lép tehát az újévbe s remélhetőleg ép oly sikeresen fogja békés hivatását teljesíteni, mint eddig.

Különfélék.

— **Új év napján.** Sok bolondságot kitalált az ember saját kárára, de egyet sem olyant, mint az új évi gratuláció, mely magában véve elég szép lenne, de ilyen elfajulásában egy valóságos mérénylet, melyet a szegényebb néposztály a gazdagok vagy kevésbé szegények zsebe ellez intéz. A kommunizmusnak egy csekélyebb faja, vagyis én kívánok neked sok jót, s ezt fizesd meg nekem jó pénzen, vagyis minden szolgálat nélkül adj nekem abból, a mid van. Az emberiség ama alakjai, kikkel neked éppen semmi összeköttetésed nincs, s kik egy lépést sem tesznek érretted fizetés nélkül s kiket alig ismeresz, új év napján eljönnek, hogy kiöntsák előtted, mik egy év forgása alatt az ő hálás szívükben felhalmozódott s ezt neked akarva, nem akarva, meg kell fizetned, ha nem akarod, hogy az egész világ komisz embernek kiáltson ki. Ha bezárod a kapudat, az ablakodon mászik be a vigyorgó pófajú gratuláció szobában, dalban vagy zenében mondja el az ő jó kívánságait. Ha elszököl hazulról, éppen akkor toppan elődbe az új évi kívánság versben vagy prózában, mikor mentve hiszed magadat. A gratuláció kómbabacillusa utol ér mindenütt, benn és künn, pinczében és padláson egyaránt. A te jót kívánó embertársad a szemtelenség szívósságával üldöz mindenfelé. Ő előre nincs menekvés s épen ezért legjobb, ha az ember megadja magát, megnyitja erszényét s fizet.

— **Különös égi tünemény** volt látható mult kedden Kézdi-Vásárhelyt. Reggel 8 óra tájban esni kezdett s nemsokára az égbolt északi felén pompás szivárvány volt látható. És e csodálatos dolog történt január 3-án, tehát a tél derekán. Azt hisszük, hogy hasonló esetre minálunk ama sokszor emlegetett legöregebb emberek sem igen emlékeznek.

— **Új év napján** a szokásos hivatalos gratulációk megtörténtek. A városi tanács testületileg tisztelettel a polgármesternél, s Varga József főjegyző tolmácsolta a tanács jó kívánságait.

— **Halmérés az új évben.** Sok gondot okozott a Kézdi-Vásárhely városi hatóságnak, hogy mint regále-bérlő miképen kezelje az 1893. évben az

italmérési jogot. Különösen a szeszárulásnál mutatkoztak nagy nehézségek. Ilyen viszonyok között a városi tanács egy folyamodványt intézett a pénzügyminiszterhez, hogy az ugynevezett kizárólagosságot engedélyezze. A miniszter leirata épen a mult év utolsó napján érkezett le, kivételesen engedélyezvén a szesz elárúsítására a kizárólagosságot s ezáltal a városnak jelentékeny anyagi hasznot biztosított. A szesz tehát jövőre csakis a városi raktárból szerezhető be.

— **Kovácsnai hír.** A Kovácsnai ev. ref. egyházban, mint az tisz. Szűcs Gerő urnak érdekes jelentéséből kiténik, az 1892-ik évben született: 138 gyermek. Ebből fiu 70, leány 68. Halva született 5 fiu, 4 leány. Törvénytelen ágyból született 10 fiu, 7 leány. Ezen évben 36-al több volt az újszülöttek száma, mint 1891-ben. De elszomorító körülmény az, hogy a törvénytelenek száma évről-évre szaporodik. A mi szomorú fényt vet a magukról megfedekezettek. 1891-ben csak 9 volt ilyen, míg 1892-ben 17-re szaporodott fel számuk. A mult évben meghalt 103 egyén, 48 férfi, 55 nő. Míg az eklészia 1891-ben apadt volt 8 lélekkel, addig örömmel konstatáljuk, hogy 1892-ben 35-el szaporodott, még pedig 22 fiu és 13 leánnyal. 1890-ben csak 65-öt temettek el, a mit összehasonlítva az 1892. évi halálözálással, ez elég magas volt. Különösen a törvénytelen szülöttek, ezeknek a szerencsétleneknek majdnem fele halt el. Házasságra lépett a mult évben 48 pár, a mi oly sok, hogy 1868 óta, mikor 60 pár lépett volt házasságra, ennyi párosodás nem történt. Szóval, a születés s a párosodások számában öröndetes emelkedés, mi a halálözálásoknál az 1891. évihez mérten csökkenés mutatkozik. Isten áldó kegyelme legyen ez újévben is a derék egyházközösgéssel!

— **Új szivarka-nem.** Kalifá-nak nevezik azt az új nemet a cigarettáknak, melyet az új év első napján helyezett forgalomba a pénzügyminiszterium. Ötven darabos dobozokban fogják világgá bocsátani és pedig az arusok részére száz darabját 1 ftrt 80 krért, a fogyasztók részére ötven darabját 1 ftrért s illetőleg darabját 2 krért. A Kalifa szopka nélkül készül, fekete csillaggal megjelölve. — Egyidejűleg a fekete csillag feltűnésével lehanyatlak a „Samsun” elnevezés alatt eddig forgalomban volt szivarkáknak a csillaga, a mennyiben újvótól kezdve felhagynak ezeknek további előállításával s csak a még meglevő készletet bocsátják áruba.

— **Nyilvános köszönet.** A mostani új év első napján ismét megújult az a nemes és követésre méltó példa, hogy az egyháznak és egyházi eseményeknek a kegyes szívé, nemes lelkü hívek új évi ajándékot küldöttek; és pedig: Török Bálint az egyháznak 2 ftrt, Balog István a rendes papnak 1 ftrt, idős Molnár Mózes 1 ftrt, öz. Tóth Sámuelnek Szabó Otília urnő 10 ftrt, öz. Bartók Sándorné 1 ftrt, öz. Réthi Józsefné 2 ftrt, Szűcs Sámuel alapítványa kamatja 2 ftrt, Borberek nagyenyei Gillyén Árpád százados a rendes papnak 5 ftrt, a segéd papnak 5 ftrt, kántornak 3 ftrt, id. Tóth István és neje Kovács Ida urnő a rendes papnak 5 ftrt, a segéd papnak 3 ftrt, kántornak 2 ftrt, Benkő Sándor szeszgyáros a rendes papnak 5 ftrt, a segéd papnak 3 ftrt, kántornak 2 ftrt, Szabó Mózes és neje Sebesi Ilona a rendes papnak 4 ftrt, Turóci Mózes üstgyártó a kántornak egy hektóliter buza, Jancsó Mózes szeszgyáros a kántornak fél hektóliter buza, Nagy József mészáros a kántornak egy véka törökbuza. Ezen adományokon kívül vannak a takarékpénztárak által alapított Fejér Lukács alapítvány, Hankó László alapítvány és idős Tóth István és neje által fiok Tóth Géza nevére tett alapítvány, mely alapítványok évi kamata két részben a rendes papnak, egy részben a segéd papnak adatnak új évi ajándéknak. Mindezen buzgó adományozóknak és alapítóknak a magam, a segéd pap és kántor nevében leghalásabb köszönetet nyilvánítani a becses lapok hasábjain kedves kötelességemnek tartom, azon ohajtással, hogy e kegyes adományozók- és alapítókra szálljon az urnak gazdag áldása az új évben! Kézdi-Vásárhelyt, 1893. évi január hó 2-án. Székely János, s. k., kézdivásárhelyi ref. pap

— **A karácsonyi ünnepekre** a kézdivásárhelyi munkaképtelen öregek „Stephanie” menedékháza részére adományoztak a következő urhölgyek és urak: Gillyén Árpád os. és kir. kamarás 2 ftrt, báró

Szentkereszt Iréne, öz. Cserey Jánosné, ifj. Jakab István, Molnár Józsiás orsz. képviselő 1—1 ftrt, Székely Jánosné papné 50 krt, Szabó Mózesné, öz. Benkő Pálné és ifj. Kupán József 40—40 krt, báró Szentkereszt Stephanie 11 drb. zsebkendő, egy nyakkendő, Welnreiter Györgyné 4 liter sör, öz. Pap Andrásné egypár kis kendő, öz. Fejér Lukácsné egy nagy kendő, id. Tóth Istvánné 2 kötényre való karton, K. Csizsár Józsefné 1 kalács, 1 köténynek való, Szabó Tamásné egy kis kendő, egy köténynek való, a jóteknő nőgyelet a négy dolgos öregek egy-egy felsőre való barchent szövet, gombbal, czérvával, Gyárfás Borbála 4 zsebkendő, egy kötény. Év közben adományozott Novák Sándor egy porcelán tinta és porzó tartót értéke 1 ftr. Fogadják a szives adományozók a munkaképtelen öregek nevében e helyen kifejezett hálás köszönetünket! K.-Vásárhelyen, 1893. január 3. á. Báró Szentkereszt Stephanie, elnök. Vajna Károly, jegyző.

RÖVID HIREK.

Nagy-Körös állomáson a Kecskemétről jövő tervonat teljes erővel beleütközött az ott veszteglő vonatra. Több kocsi teljesen összezúzódott s minden kocsi megsérült. Emberéletben nem esett semmi kár. — **Tardoskeden** kirabolták a róm. kath. templomot s elvitték abból 2 kelyhet, oiboriumot, a szentségtartót, 1 keresztet, 2 paténát. A rabló, Balogh Mihály tardoskeddi illetőségű ember volt, ki csak most került haza Lipótvárról. — **Zomborban** Lukács József huszonkét éves kovácslegény agyonlőtte magát. — **Balassa-Gyarmat** mellett az országuton egy Vriborszkiné nevű oseszevi öreg asszony megfagyott. — **Bogártelkén** Fekete György odaváló lakost ismeretlen tettesek az utcán agyonverték. — **Sáros köz**ségben Vass Mihály földművesnek egy Abel Viktor nevű kuruzsolt oly ügyetlenül húzta ki fájós fogát, hogy Vass ennek következtében mánap meghalt. — **Nantesben** nagy tűzvész volt, mely egy emberéletet is követelt áldozatul. 30 ember megsebesült s elpusztult 400 hektoliter szesz és 1200 hektoliter bor. — **Pakson** Kramer Ármín kereskedő 33000 ftr erejű váltót hamisított a dunapataji takarékpénztár kárára. — **Kard-párbaj.** Triesztből jelentik, hogy az olasz határon, de már osztrák területen kardpárbaj volt Usigli iró, a „Gazeta di Venezia” szerkesztője és Sarsatti kereskedő között. Mindketten súlyosan megsérültek. — **Óriási vihar.** Günsönl Herkovic Lajos halászmester óriási vizát fogott a Dunából, melynek hossza 14 láb, átmérője pedig egy öl s két és fél láb — **Jön a krinolin.** Párisban Worth nőiszabó, kinek műhelyében születik tudvalevőleg a divat ismét a krinolin behozatalát tervezi. — **Robbanás a bányában.** A harpeni bányatársaság tulajdonát képező „Heinrich Gusztáv” tárnában felrobbant egy gőzkazán, mi által 6 munkás könnyen megsebesült. A kazánfűtő meghalt. — **Nagy viharok a tengeren.** Az összes Európából érkező hajók népe borzasztó viharokról és kemény fagyról panaszkodik. Majd minden hajó jéggel van borítva.

Hivatalos ár f o l y a m o k a budapesti áru- és értéktőzsdén

1893. január hó 3-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	103.08
Magyar papírjáradék 5%	107.85
Magyar vasuti kölcsön	102.10
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államkötv. III.	111.—
Osztrák járadék papirban	115.50
Osztrák járadék ezüstben	999.—
Osztrák járadék aranyban	106.—
1860. államsorsjegyek	137.51
Osztrák-magyar bank részvény	962.—
Magyar hitelbank részvény	325.—
Osztrák hitelintézet részvény	140.—
Magyar földtehermentesítő kötvény	137.50
M. földtehermentesítő kötv. záradékkal	94.75
Temes-bánati földteherment. kötvény	93.75
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítő kötvény	139.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	280.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	343.50
Magyar nyeresémsorsjegykölcsön	137.—
Tiszas zabályozási és szegedi sorsjegy	128.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.59
20 frankos arany	9.50
Német birodalmi márka	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márka arany	11.74

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Báli-selyemszöveteket méte-
renként 45 krtól II frt 65 krig, valamint
fekete, fehér és színes selyemszöveteket is
méterenként 45 krtól II frt 65 krig — sima,
csikozott, kockázott mintázott, damaszolt
stb. minőségben (mintegy 200 különböző
fajta és 2000 különböző szín s árnyalat-
ban) postabér és vámmentesen szállít:
Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító)
selyemgyára Zürichben. Minták
postafordultával küldetnek. Svájczba cím-
zett levelekre 10 kros és lapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó.

A néhai Bertalan Ida hagyatékát képező ház, bármely órában **eladó** vagy **bérbeadó**.
Bővebbet Varga Antalnál Budapest, Konti-
utca 13., a. 6.

[illegible]

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsolés, csusz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

házszer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi sz er.

Nyujtód székhelyiely, Nyujtód, Sársfalva, Szászfalu és Oroszfalu községekből alakított körjegyzői csoportban a körjegyzői állomás betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző évi fizetése 400 frt, valamint a körjegyző részére szabályrendeletileg megállapított fuvar-, lakbér-átalány és magán felektől törvényhatósági szabályrendelet által meghatározott díjak élvezete jár.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnák, mikép a ktrv. 74. § hoz képest az 1883. évi I. t.-cz 6. §-ban meghatározott minősültségüket, eddigi és netán jelenlegi szolgálati viszonyukat, erkölcsi és társadalmi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket hozzám, 1893. évi január hó 20-ig adják be.

Kézdi-Vásárhelytt, 1892. deczember hó
30-án.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

A jelenlegi korban **legjobb**nak bizonyult **Dresdener Seidel és Nauman**-féle és a legújabb találmánnyal készült **kizárólagos Phönix varrógépek** családi használatra és ipari célokra

legelőnyösebb árak és **felelősség** mellett
ajánljuk a m. t. közönségnek.

Vidéki megrendelések pontosan és a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.
 Árjegyzék kívánatra bérmentve.

vasker eskedés.

varró és gazdasági gépraktárából
Székely-Udvarhelyt.

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

„horgonynyal“ legjobberedménynyel
alkalmazható csúsz, hátfájdalmak,
fejfájás, köszvény, csípőfájdalmak,
tagzsárgatás és meghűlések ellen;
gyakran már egy bedörzsölés ele-
gendő a fájdalmak enyhülésére.
Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonyyal“
elvan látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő házíszer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 firt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter féle **Horgony-Pain-Expeller**

 valódi.

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

A legelőnyösebb feltételek és módozatok mellett köt biztosításokat

1891. végéig 31 és fél millió forint biztosítás kötötett.

Magyarországi vezérképviselőség: B U D A P E S T, IV., Koronaherceg-utca 20. szám.

Igazgató: **Tolnay Lajos**, min. tanácsos, országgy. képviselő.

Vezértitkár: **Stuller László.**

A vezérképviselőség mindennemű kérdésre szívesen szolgál felvilágosítással, valamint

Gyertyánffy Lajos és fia főügynöksége Brassóban.

Referenciákat a magyar általános hitelbank ad.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.